

รูปแบบ Abstract (บทคัดย่อ)

Project Code: TRG5880128

(รหัสโครงการ) TRG5880128

Project Title: Current Issues, Antecedents and Guiding Principles for Promoting Vocational Education in Thailand's Special Development Zone of Southern Border Provinces.

(ชื่อโครงการ): สถานการณ์ ปัจจัยเชิงสาเหตุ และแนวทางส่งเสริมการศึกษาต่ออาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

Investigator: Dr. Sudarat Tuntivivat, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

(ชื่อนักวิจัย) อาจารย์ ดร. สударัตน์ ตันติวิวัฒน์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E-mail Address: Juntuntivivat@gmail.com

Project Period: July 2015-June 2017

(ระยะเวลาโครงการ) กรกฎาคม 2558-มิถุนายน 2560

การวิจัยแบบผสมวิธีรูปแบบเชิงสำรวจเป็นลำดับ (sequential exploratory mixed methods research) ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่ออาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. เพื่อพัฒนารูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่ออาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่ออาชีวศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีกรอบแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีนิเวศวิทยา (Ecological Models) พัฒนาโดยนักจิตวิทยาพัฒนาการ Urie Bronfenbrenner (1994) การวิจัยแบบผสมวิธีรูปแบบเชิงสำรวจเป็นลำดับระหว่างการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ดำเนินการตามลำดับ 2 ระยะจาก 1) การวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 20 ท่าน คือนักเรียน ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอาชีวศึกษา และโต๊ะอีหม่าม 2) การวิจัยเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม คือนักเรียนในระบบการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 300 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่าจากผลการวิจัยระยะที่ 1 เป็นผลการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 พบว่าเงื่อนไขต่อการจัดการศึกษาในวัยศึกษาในพื้นที่พหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การย้ายถิ่นของประชากรบางส่วนเนื่องจากสถานการณ์ไม่ปลอดภัย และความเคยชินของคนในพื้นที่ที่มีพื้นฐานครอบครัวซึ่งส่วนใหญ่เป็นครอบครัวมุสลิมที่มีบุตรหลายคนและมีฐานะยากจนจึงส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในสถาบันปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาใกล้บ้าน พื้นฐานการศึกษาของเยาวชนต่ำ เนื่องจากเด็กมีปัญหาเรื่องการอ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสม การปัญหาหาเสพติดที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วในกลุ่มเยาวชนตามหมู่บ้านรอบนอก ความรุนแรงในโรงเรียนรัฐ และการเพิ่มจำนวนของครูที่เป็นไทยมุสลิมเพิ่มขึ้น กิจกรรมระดับโรงเรียนและการแต่งกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมวันไหว้ครู มีการจัดแยกกันระหว่างนักศึกษาไทยพุทธ และไทยมุสลิม

สรุปผลวิจัยระยะที่ 2 เป็นผลการวิจัยเชิงปริมาณตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2-3 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการตรวจสอบความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่า Chi-Square = 244.33, df=61, p-value= 0.000, RMSEA= 0.10, SRMR=0.12, NFI= 0.93, CFI= 0.94, GFI=0.90 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีที่ได้เทียบกับเกณฑ์ความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าค่าดัชนีดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ ค่า Chi-Square ต้องไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ค่า RMSEA ควรน้อยกว่า 0.08 ค่า SRMR ควรน้อยกว่า 0.05 ค่า CFI ควรค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป ค่า NFI ควรค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป ค่า GFI ควรค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป และ สัดส่วนระหว่าง Chi-Square กับ df ไม่ควรเกิน 5

สรุปผลการวิเคราะห์ตามสมมุติฐานการวิจัย ได้ดังนี้ 1. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลจากค่าดัชนีความกลมกลืนที่ได้จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ารูปแบบความสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยหลัก สมมุติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.1 “ตัวแปรการจัดการศึกษา ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรพื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรพื้นฐานครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.19, 0.19 และ 0.83 ตามลำดับ ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยทุกประเด็นย่อย สมมุติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.2 “ตัวแปรการจัดการศึกษา และตัวแปรพื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจึงไม่สนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยทุกประเด็นย่อย สมมุติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.3 “ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อตัวแปรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.85 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัย สมมุติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.4 “ตัวแปรการจัดการศึกษา ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรพื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรการตัดสินใจเลือกศึกษา

ต่อสายอาชีพโดยผ่านตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทางอ้อมต่อตัวแปรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพโดยผ่านตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ เท่ากับ 0.16, 0.16 และ 0.70 ตามลำดับ ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยทุกประเด็นย่อย

The purpose of this sequential exploratory mixed methods research is to 1) To explore the current issue, antecedents, and guiding principles to promote vocational education in multicultural society and armed conflict areas of the special development zone of southern border provinces of Thailand; 2) To explore a structural relationship of factors influencing vocational education in multicultural society of the special development zone of southern border provinces of Thailand; 3) To confirm a structural relationship of factors influencing vocational education in multicultural society and armed conflict areas of the special development zone of southern border provinces of Thailand. This paper used Bronfenbrenner's Ecological Model of Human Development to explore a broad range of variables within social environment of children, the immediate environment of children's to more distant environments. The two-phase sequential exploratory mixed methods research begin with an exploratory qualitative case study conducted in-depth interviews and focus groups with twenty students, parents, teachers, vocational education specialists and a religious leader. Next, the quantitative research developed a questionnaire survey in order to further explore a hypothesis model with three hundred samples.

The findings of the qualitative research aimed to answer the first research question and found that the factors influencing the public school enrollment of the students in armed conflict zones in southern Thailand consisted of the migration of Thai Buddhists due to fears of violence. However, the majority of Thai Malay Muslim parents, especially the poor, and those with many children prefer to send their children to *Pondoks* or private Islamic schools, which result in poor quality education. This is demonstrated by the fact that many students cannot read or write Thai, there is also social inequality in term of urban and rural schools, concerning issues such as drugs and substance abuse among young people.

The findings from the quantitative research aimed to answer the second and third research questions in order to test the hypothetical model to determine whether or not there is causal relationship between family background, educational management, social support, personal attributes, and vocational education enrollment. The fit indices of the structural model show all of the selected criteria and suggest that the overall model-data fit is reasonable and acceptable. (Chi-Square = 244.33, df=61, p-value= 0.000, RMSEA= 0.10, SRMR=0.12, NFI= 0.93, CFI= 0.94, GFI=0.90) Therefore, the proposed model fit with the empirical data.

The hypotheses were answered, and the results revealed the following findings. H1 is that there is a structural relationship between family background, educational management, social support, personal attributes, and vocational education enrollment. H1.1 is that education management and family background has a direct effect on personal attributes. H1.2 is that educational management has a positive direct effect on vocational education enrollment. H1.3 is that personal attributes has a positive direct effect on vocational education enrollment. H1.4 is that education management, social support and family background have indirect effect on vocational education enrollment.

Keywords: Vocational Education, Multiculturalism, Conflict, Southern Thailand

(คำหลัก) การอาชีวศึกษา พหุวัฒนธรรม ความขัดแย้ง จังหวัดชายแดนภาคใต้